

סטטיסטיקה 28

הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה

תעשייה

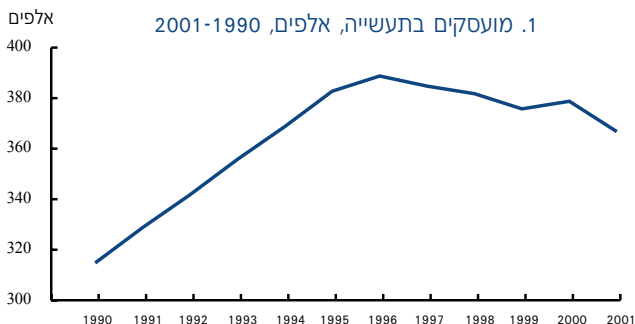
2001-1990

תעסוקה

■ ענפי התעשייה נחלקים, לפי עוצמתם הטכנולוגית, לארבע קבוצות :

■ בישראל כ-14,000 מפעלי תעשייה, המעסיקים כ-367,000 איש - כ-18% מכוח העבודה במשק (אחוז דומה לזה שבמדינות המפותחות). 80% מהמפעלים מעסיקים פחות מ-20 איש בכל מפעל ורק 4% מהמפעלים מעסיקים מעל 100 עובדים בכל מפעל.

■ בשנים 1996-1990 נרשמה עלייה חדה (כ-3.5% במוצע בשנה, 24% בסה"כ) במספר המועסקים בתעשייה. כמעט כל תוספת העובדים בשנים אלו הייתה בתעשייה מסורתית או מעורבת-מסורתית, בעיקר בענפי התשומות לבנייה, וזאת בעקבות הבנייה עבור העולים שהגיעו. בשנים 1996-2001 חלה ירידה מתונה בתעסוקה בתעשייה (כ-1% במוצע לשנה, 6% בסה"כ) מגמה התואמת את המתרחש בארצות המפותחות וכן קשורה להאטה בענף הבנייה בישראל.

2. מועסקים ותוצר התעשייה, לפי עוצמה טכנולוגית, %, 2001

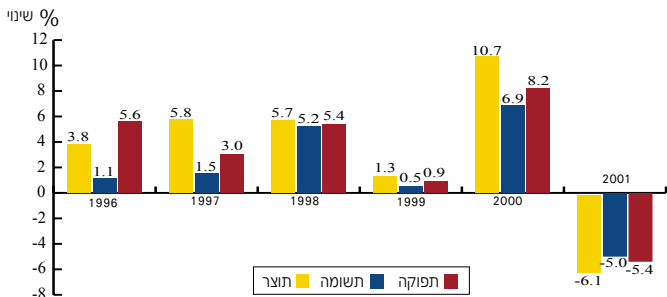

■ 97% ממפעלי התעשייה שייכים לסקטור הפרטי, והם מעסיקים 83% מכלל המועסקים בתעשייה. 3% מהמפעלים שייכים לסקטור הקיבוצי-שיתופי, ובהם עובדים 10% מהמועסקים. בסקטור הציבורי 15 מפעלים שמעסיקים, במוצע, יותר מ-1,600 עובדים בכל מפעל, בהשוואה ל-86 בסקטור הקיבוצי-שיתופי ול-21 בסקטור הפרטי. ■ תעסוקה לפי מחוזות - בעמוד האחרון.

תוצר ושכר

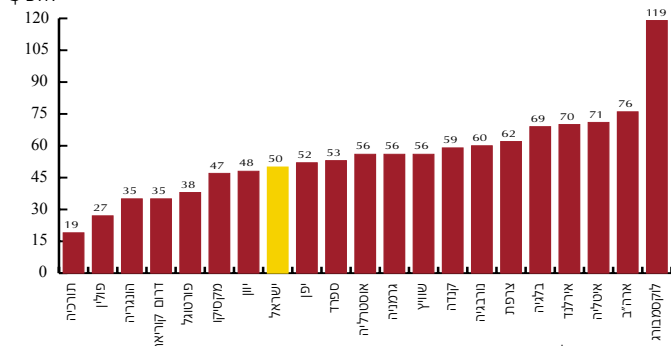
- בשנת 2001 הסתכם התוצר המקומי הגולמי (התמ"ג) של התעשייה הישראלית ב-70 מיליארד ש"ח, והתוצר לשעת עבודה למועסק - בכ-100 ש"ח. בשנים 1990-2001 עלה תמ"ג התעשייה במוצע בכ-5% לשנה.
- שנת 2000 הייתה שנת שיא בתעשייה הישראלית: התוצר עלה בכ-11%, התפוקה ב-8% והתשומה ב-7%. בשנת 2001 החל מיתון עמוק במשק, ונרשמו ירידות בתוצר (-6%), בתפוקה (-5%) ובתשומה (-5%) לעומת 2000.

3. תפוקה, תשומה ותוצר, שינוי ריאלי, כל שנה לעומת קודמתה, % 1996-2001

- בשנות ה-90, חלו תנודות בחלקו של התוצר מתוך התפוקה, סביב ממוצע של 36%.
- בשנת 2001 היווה התוצר 45% מהתפוקה בענפי הטכנולוגיה העילית, 26% - בענפי הטכנולוגיה המעורבת-עילית, 38% בענפי הטכנולוגיה המעורבת-מסורתית ו-34% בענפי הטכנולוגיה המסורתית.

4. התוצר לעובד במונחי כוח הקניה (PPP), אלפי \$ אמריקאי, 2001

מקור: OECD ובנק ישראל.

- עלות שכר עבודה בתעשייה גדלה בשנים 1990-2001 בכ-40% במונחים ריאליים, (ירידה קלה חלה בשנים 1990-1996, ועלייה חדה - בשנים 1996-2001). אין הבדל מהותי בין הענפים השונים בשינוי בעלות שכר העבודה.
- בענפי הטכנולוגיה העילית עלות השכר כפולה מזו שבענפי התעשייה המסורתית.
- במפעלי הסקטור הציבורי עלות השכר הממוצעת לשכיר גבוהה פי שניים ויותר מזו שבסקטור הפרטי ובסקטור הקיבוצי-שיטופי.
- העלות לשעת עבודה במפעלים שבהם 300 מועסקים ויותר הייתה 77 ש"ח בשנת 2001, לעומת 30 ש"ח במפעלים המעסיקים 1-4 עובדים.
- עלות שעת עבודה של מועסק בתעשייה שונה במדינות העולם. המדינות שבהן עלות העבודה גבוהה ביותר הן גרמניה ויפן. בישראל עלות שעת עבודה נמוכה מעט מהממוצע של מדינות מערב אירופה וארה"ב.

מחקר ופיתוח

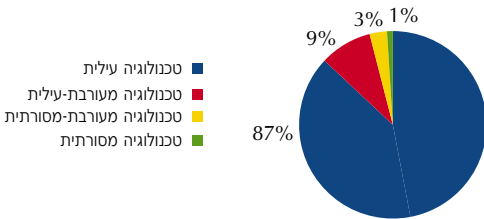
■ ב-1999 הייתה ההוצאה על מו"פ בתעשייה כמחצית (48%) מכלל ההוצאה על מו"פ בסקטור העסקי. שאר ההוצאה הייתה של חברות המחשוב והתכנה (35%) ושל חברות ההזנק, החממות הטכנולוגיות ומכוני המחקר (17%).

■ בשנת 1999 הסתכמו ההוצאות על מו"פ בתעשייה ב-5,362 מיליוני ש"ח, ומזה 91% במפעלים הגדולים (המעסיקים יותר מ-50 עובדים). יותר ממחצית ההוצאה על מחקר ופיתוח (52%) היא על שכר עבודה והוצאות עבודה נוספות.

■ ב-1999 הסתכמה ההשתתפות הישירה של הממשלה במימון ההוצאות על מו"פ במפעלי התעשייה ב-782 מיליון ש"ח, שהם כ-15% מכלל ההוצאות.

■ 87% מההוצאה על מו"פ בתעשייה היא בענפי הטכנולוגיה העילית (47% בענפי האלקטרוניקה ו-40% בענפים אחרים).

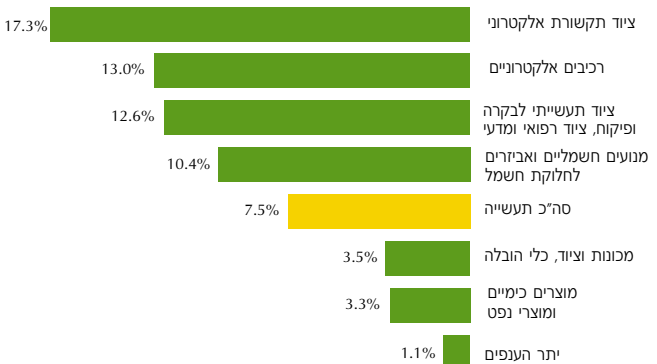
5. ההוצאה על מו"פ לפי עוצמה טכנולוגית, %, 1999

■ מאז 1990 עלה מספר המועסקים במו"פ במפעלי התעשייה ב-60%, עד ל-14,500 בשנת 1999. חוקרים ומפתחים מועסקים ברובם המכריע (90%) במפעלים הגדולים (המעסיקים יותר מ-50 עובדים). יותר מ-90% מהמועסקים במו"פ הם בעלי השכלה גבוהה או על-תיכונית מקצועית.

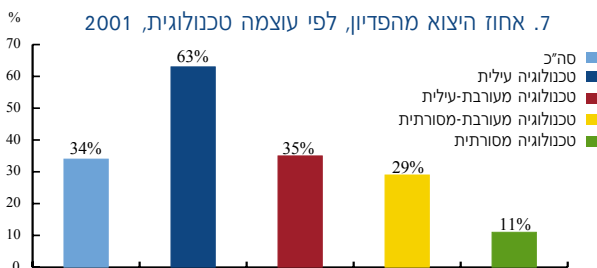
■ רוב המועסקים במחקר ופיתוח בתעשייה משתייכים לארבעה ענפים: ענף ציוד תקשורת אלקטרוני (34% מהמועסקים במו"פ), ענף ציוד תעשייתי לבקרה ולפיקוח, ציוד רפואי ומדעי (29%), ענף מוצרים כימיים ומוצרי נפט (11%) וענף רכיבים אלקטרוניים (7%).

6. אחוז ההוצאה על מו"פ מתוך הפדיון, לפי ענפים, 1999

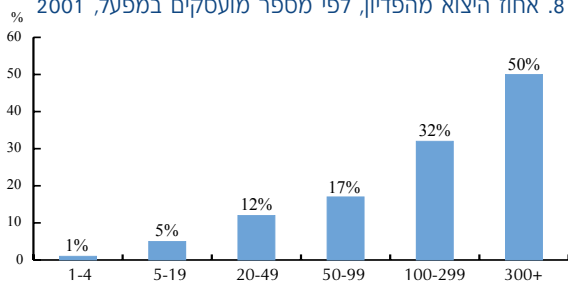
- היצוא התעשייתי גדל בשנות ה-90 בכ-10% במוצע בשנה. שנת 2000 הייתה שנת שיא: היצוא גדל ב-24% לעומת 1999 והגיע לכ-20 מיליארד דולר. בשנת 2001 נבלמה הצמיחה ונרשמה ירידה של 7% לעומת 2000.
- בשנת 2001 היווה היצוא כ-34% מהפדיון בכלל התעשייה, כשבענפים מסוימים (למשל, רכיבים אלקטרוניים וציוד תקשורת אלקטרוני) הוא היה אפילו יותר מ-60% מהפדיון.
- בשנת 2001 היווה היצוא בסקטור הציבורי 44% מהפדיון, בסקטור הפרטי 33% ובסקטור הקיבוצי-שיתופי 25% בלבד.

7. אחוז היצוא מהפדיון, לפי עוצמה טכנולוגית, 2001

- בשנת 2001 נרשם פדיון מיצוא של 36 מיליארד ש"ח בענפי הטכנולוגיה העילית - כ-50% מכלל היצוא התעשייתי. הפדיון מיצוא בענפי הטכנולוגיה המסורתית (כ-7 מיליארד ש"ח) היווה 10% מכלל היצוא התעשייתי.

8. אחוז היצוא מהפדיון, לפי מספר מועסקים במפעל, 2001

- סקטור היצוא כולל מפעלים המייצאים מעל 50% מערך המכירות ו/או מפעלים המייצאים מעל 10 מיליון ש"ח, והיצוא שלהם מהווה מעל 25% מהמכירות. בסקטור היצוא מספר מפעלים קטן אך מועסקים בהם עובדים רבים יחסית. הפדיון למועסק גבוה ב-21% בסקטור היצוא מזה שבכלל התעשייה, וב-48% יותר מזה שביתר מפעלי התעשייה שאינם בסקטור היצוא. 93% מכלל היצוא התעשייתי מבוצע על ידי מפעלים בסקטור היצוא. רוב היצוא התעשייתי מרוכז במספר מפעלים קטן שהיצוא הוא חלק גדול בהכנסותיהם.

מאפיינים של כלל התעשייה ושל סקטור היצוא, 2001

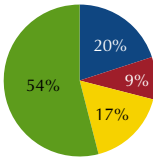
אחוז סקטור היצוא מתוך כלל התעשייה	כלל התעשייה	יתר מפעלי התעשייה (ללא סקטור היצוא)	סקטור היצוא	מספר מפעלים מועסקים (אלפים)
5%	14,061	13,389	672	פדיון (מיליוני ש"ח)
34%	367.2	243.1	124.1	יצוא (מיליוני ש"ח)
43%	217,409	123,903	93,506	פדיון למועסק (אלפי ש"ח)
93%	72,973	4,925	68,048	עלות לשעת עבודה בתשלום
121%	620	510	753	
137%	57	46	78	

מחוזות

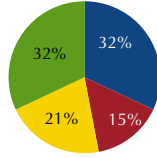
במחוז ירושלים ובמחוז תל אביב נמוך אחוז המועסקים בתעשייה מתוך כלל המועסקים במחוז (9% ו-14%, בהתאמה) מהמוצע הארצי (18%); בפריפריה - במחוז הצפון ובמחוז הדרום - הוא גבוה מהמוצע הארצי (26% ו-23%, בהתאמה); במחוז המרכז ובמחוז חיפה הוא קרוב למוצע הארצי (19% ו-20%, בהתאמה).

9. מועסקים בתעשייה לפי מחוז ועוצמה טכנולוגית, % , 2001

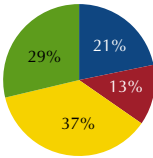
מחוז תל-אביב - 91,700

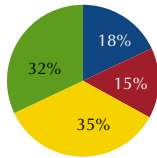
מחוז המרכז - 98,000

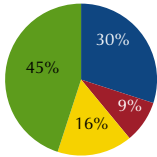
מחוז חיפה - 51,500

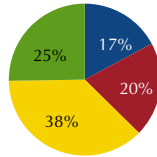
מחוז הצפון - 62,900

מחוז ירושלים - 22,500

מחוז הדרום - 35,500

■ טכנולוגיה עילית ■ טכנולוגיה מעורבת-עילית ■ טכנולוגיה מסורתית ■ טכנולוגיה מעורבת-מסורתית

כתיבה: אורי הדר | עורכת סדרת סטטיסטיקה: נורית יפה | עיצוב: נבון ארט

לשירותכם מבוחר פרסומים בנושא תעשייה, וביניהם:
- סקרי תעשייה (פרסום שנתי)
- מדדי תעשייה, סיכומים שנתיים, 2001, לקט 2002/14

עוד בסדרת סטטיסטיקה

האוכלוסייה הערבית בישראל | ענפי טכנולוגית המידע | נשים וגברים | עולי חבר העמים | אוכלוסייה אקלים | בני 65 ומעלה | עבודה | הדרום | הצפון | ילדים | תל אביב-יפו | ירושלים | תחבורה | קיבוצים

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

אינטרנט: www.cbs.gov.il | e-mail: info@cbs.gov.il | 70. 02-6592666 | פקס. 02-6521340